

C U R R E N D A.

Venerabili Clero Dioecesano, Salutem in Domino!

Nro **1808**. Eveniunt casus: subditos dominicales, respectu obligationum inventarialium, respectivis Dominiis debitarum, dubia habentes, Cleri sui Curati consilium exquirere, et ab hoc instructiones minus veras sinistram talium obligationum intelligentiam aliasque inconvenientias causantes, ac tandem interventionem C. R. Officiorum Circularium necessariam reddentes, accipere.

Huic incommodo obicem posituri Venerabili Clero curato in fundamento Altæ Requisitionis C. R. Præsidi Gubernialis ddo 23. Augusti 1847. Nro 4298. districte prohibemus: ne sese ullo in casu negotiis subditalibus immiscere præsumat, sed potius rucolas super hujusmodi rebus opinionem instructionemve suam exquirentes ad respectiva C. R. Officia Circularia vel C. R. Exposituras Circulares remittant, addita admonitione, ut postulatis mandatisque Domini usque ad subsecuturam C. R. Officii Circularis decisionem obsequium præstetur.

Premisliæ die 23. Septembris 1847.

Nro **1833**. In vim Altæ dispositionis ddo 23. Augusti 1847. ad Nr. 54730. emanatæ et per C. R. Officium Circulare Premisliense Nobis communicatæ ad notitiam Cleri Curati nec non pro publicatione Parochianis deducimus sequens Circulare polonico idiomate versum intuitu præcautionis nec non curationis morbi passim grassantis dysentericæ:

Gdy z powodu tegorocznego powietrza przez używanie owoców nieźranych, zaziębiecie lub dietetyczne błędy w okolicach naszych dysenterya sporadycznie lub epidemicznie panuje: więc Wysokie C. K. Rządy krajowe Rozporządzeniem z dnia 23. Sierpnia r. b do l. 54730. nakazały, aby dusz pastérze lud powierzony o chorobie rzeczonej i o środkach zaradczych nauczali dając im oraz stósowne napomnienia do ścisłego zachowania podanych lekarskich przepisów, które szanownemu duchowieństwu dla ogłoszenia niniejszym udzielamy. Choroba ta niema tam miejsca, gdzie ludzie powyższych przyczyn się ściśle chronią t. j. zaziębiecie, nieźranych owoców użycia lub innych błędów dietetycznych. Gdy zaś już dysenterya się gdzie okaże, w tenczas zaraz w początkach, gdy boleść w dólnej części brzucha i krwiotoki się poczynają, najlepszym środkiem ciepłe okłady na całym brzuchu z popiołu grzane-go, piasku, owsa lub otręb i t. d. potem używa się wiele cienkiego ciepłego kleiku owsianego naprzemian z rumiankiem lub odwarem pieprzowój mięty, przez co przykrywszy chorego dobrze transpiracya się pomnaża i łagodny pot przychodzi, którego zaziębiać nie trzeba. W czasie słabości trzeba się użycia niestrawnych potraw wystrzegać, jako to: kartofli, kapusty, grubych mączanych i innych, posili zaś rosół z mięsa wołowego i z kury oraz owoce dynstowane, przytem trzeba także czystość w pościeli, i bieliźnie zachować, pościółkę słomianą często odmieniać, użytą palić, a powietrze w izbie przez otwieranie okien jako też wykadzenia jałowcem często oczyszczać.

Premisliæ die 4 Octobris 1847.

Nro **1836**. Altam C. R. Gubernialis Præsidi Ordinationem ddo 22. Septembris 1847. Nro 41395. Venerabili Clero idiomate polonico pro publicatione illius per extensum cõmmunicamus:

Wysokie Rządy krajowe doszły do wiadomości, że włościanie te zapomogi, które podczas zeszłorocznego niedostatku od panów swoich bezpośrednio lub przez C. K. Cykularnych Urzędników otrzymali, uważają za darowiznę, którą oddawać nie potrzeba, że na podobne zapomogi i na przyszłość rachują, gdy sami nie mieć nie będą, a więc dla tego

ani za pieniądze robić niechęć, ani zbiorów nieszanują, owszem je nad miarę spożywają lub gdzieindziej niepotrzebnie rozwłóczą i marnotrawią. Takie włościan postępowanie obawiać się każe, że mimo dobrych ogólnie zbiorów roku bieżącego, na wiosnę przyszlą niedostatek i głód znowu zawita.

W imieniu więc Wysokich C. K. Rządów krajowych, w skutek odezwy Jego Excelencyi Gubernatora krajowego z dnia 22. Września r. b. do liczby 11395. wzywamy niniejszym wszystkich dusz pasterzy, aby dla dzielnego zapobieżenia lekkomyślności włościan, z kąd niedostatek koniecznie powstać musi, następnie im dali nauki: każdego poddany jest obowiązany o własne potrzeby i wyżywienie jako też o ziarno do zasiewu sam starać się, a to, przez gospodarowanie zbiorem z kalkulacją i krędką, a gdy zbiory niewystarczają przez zarobkowanie i pracę za pieniądze. Dalej — podług istniejących praw Dominiom służy prawo, zboże do wyżywienia i zasiewu u tych poddanych zakondykować i zmarnienia rozbronić, o których złem rządzeniu się i marnotrawstwie wszyscy przekonani. Dalej jeszcze — wszelkie zapomogi, które poddani od panów swoich otrzymali, nie są to darowizny, lecz tylko pożyczki, które zbożem lub pieniędzmi gotowemi lub odrobkiem koniecznie zwrócić muszą. Dalej nakoniec, każda gromada jest obowiązana ubogich miejscowych bezpłatnie żywić, a pan z obowiązku zapomogi poddanych do pracy zdolnych, już tém się zupełnie wywiązuje, jeżeli im sposobność do zarobku i stosownie za pracę da wynadgródzenie.

Więc włościan jest obowiązkiem już teraz szukać zarobku, pracy się wszystkimi siłami chwycić, aby zarobioną gotowizną codzienne opędzić potrzeby lub oddać panu wziętą zapomogę, własne zaś po stodołach zasoby według możności nie tykać, owszem je na ten czas, gdy brak będzie zarobków, zachować. Gmin zaś jest obowiązkiem fundusz na utrzymanie swoich ubogich już teraz wynaleść i zabezpieczyć, gdyż wsparcia od panów w tych tylko razach żądać można, jeżeli choroby lub inne nieszczęścia poddanych nawidzą, a mierność w wyżywieniu, dobre rządzenie się chłopka i praca nie wystarczają. Nareszcie ma każdy poddany dobrze wyrozumieć i pojąć, że każda otrzymana zapomoga jako dług ciąży na gospodarstwie i roli, który prędzej lub później koniecznie zwrócony być musi.

Excelsum C. R. Regimen de tali per animarum Curatores rusticis suppeditanda instructione optimum sibi pollicetur successum et confidit, quod iidem omni data occasione plebeos ad laborem et parsimoniam, utpote officia per religionem inculcata, incitare talique modo incrementum boni communis adaugere forent adlaboraturi.

Premisliæ die 5. Octobris 1847.

Nro 1848. Die 24. Septembris a. c. hora 5½ pomeridiana triduo tantum perpresso morbo, SS. Sacramentis provisus obdormivit in Domino Premisliæ, Excellentissimus, Illustrissimus ac Reverendissimus Dominus JOANNES ŚNIGURSKI, Eppus r. gr. cath. Premisliensis, Samboriensis et Sanocensis, S. Theologiæ Doctor, Suae C. R. Apostolicæ Majestatis actualis intimus Consiliarius, Director C. R. Studii philosophici Premisliensis et Instituti Pauperum &c. &c. &c.

Tristem hunc nuntium ad Venerabilem Clerum Diœcesanum mittentes illum peramanter obligamus, ut animæ Ejus in piis orationibus semper meminerit. Altam vero ecclesiasticam dignitatem, qua insignitus fuit, et preclara merita quibus defunctus et Ecclesiam et Civitatem adornavit perpendentes ordinamus, ut in qualibet Ecclesia Diœceseos Nostre per 3. dies campanæ pulsentur et quidem 23. 24. et 25. Octobris a. c. dein die 25. Octobris utpote diem obitus trigesimum moxsequenti (impediente die Dominica) Exequiæ pro anima p. def. Joannis Episcopi solemniter celebrentur hoc modo: cantato Nocturno diei cum Laudibus celebretur Missa S. eaque de Requiem in Colore Nigro, quæ est in ordine I. cum Oratione: „*Deus qui inter Apostolicos Sacerdotes*” et dein conductus consuetus absolvatur. Dominica antecedenti populus prævie desuper edoceri debet.

FRANCISCUS XAVERIUS

EPPUS.

Ex Consistorio Eppali rit. lat.
Premisliæ die 7. Octobris 1847.

Adalbertus Dziama,
Cancellarius.